

kurier

DWUTYGODNIK MIESZKAŃCÓW DZIELNICY WAWER

W
a
w
e
r
s
k
i

FOT. AM

Podstępny smog wawerski

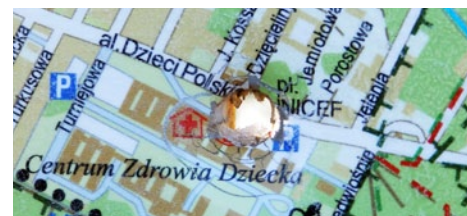
◉ Zimno, wilgotne powietrze i brak wiatru powodują, że w powietrzu zawieszają się szkodliwe dla zdrowia i życia zanieczyszczenia – efekt spalania w przestarzałych domowych kuchniach i piecach węgla, a często nieodpowiednich materiałów: papieru, gumy, skóry, plastiku. Powstaje smog o stężeniu wielokrotnie przekraczającym dopuszczalne normy. Nawet w Wawrze – dzielnicy ze względu na duże połacie zieleni – powietrze w okresie jesienno-zimowym dalekie jest od doskonałości. Już w ubiegłym roku władze Warszawy podjęły zwiększone działania w celu ograniczenia zanieczyszczenia powietrza. Kontynuowane są także w obecnym. Istnieją możliwości dofinansowania wymiany nieekologicznych pieców na gazowe, są dopłaty do rachunków dla mniej zamożnych właścicieli domów, którzy zdecydują się na unowocześnienie palenisk, a także dopłaty do instalacji pomp ciepła, paneli słonecznych i ogniw fotowoltaicznych. Straż Miejska uzyskała możliwość sprawdzania jaki środek opałowy jest stosowany do ogrzewania domu. Decyzją Sejmiku Województwa Mazowieckiego od połowy tego roku nie będzie można spalać drewna o dużym zawilgoceniu, a do roku 2022 trzeba będzie się pozbyć starych pieców, kuchni węglowych i kominków.

»2, 3, 4, 5

Wandale na plaży

◉ Wawerska społeczność doceniła urządzenie na przedłużeniu ul. Rychnowskiej plaży nad Wisłą. Stała się ona miejscem rekreacji, odpoczynku dorosłych i dzieci, a także działań kulturalnych w postaci koncertów. Można z niej w sezonie bezpłatnym promem przedostać się na wilanowski brzeg. Są plany, aby w tym roku jeszcze bardziej uatrakcyjnić Romantyczną Plażę. Jest jednak pewien szkopał. Na plaży pojawili się wandale. Przestrzelili z ostrej broni mapę (na zdjęciu), uszkodzili łódkę – zabawkę dla najmłodszych, rozjechali samochodem piasek, ukradli stopnie schodów. Zróbmy wszystko, aby sprawcy tych zniszczeń nie pozostali bezkarni.

»6

FOT. KONRAD RAJCA

Komputeryzacja szkół

SP nr 216 w Miedzeszynie jako pierwsza została wyposażona w mobilną pracownię komputerową. To specjalna szafa, w której przechowywane są i ładowane centralnie laptopy. Taką pracownię łatwo przemieścić do szkolnych sal lekcyjnych.

»4

Artur Barciś show

Całą salę widowiskową Wawerskiego Centrum Kultury wypełnili miłośnicy sztuki aktorskiej Artura Barcisia, Tadeusza z serialu „Miodowe lata”, Czerepacha w „Ranczu”. Opowiedział o tym jak dostał się na studia, jak szukał pracy, śpiewał, opowiadał anegdoty.

»7

MPWiK w Wawrze

Plany MPWiK do 2025 r. rysują się dla Wawra optymistycznie. Uwzględniają wnioski władz dzielnicy i samych mieszkańców. W tym czasie spółka ta zamierza zbudować 147 km sieci wodociągowej i 190 km kanalizacyjnej, kosztem ponad 400 mln zł.

»5

KURIER URZĘDOWY | WARTO SKORZYSTAĆ
Z OFEROWANYCH DOTACJI I DOPŁAT

Podstępny smog wawerski

➊ Jeśli ktoś myślał, że Wawer – dzielnica o dużym stopniu terenów zielonych – zagwarantuje mu świeże powietrze, był w błędzie. Potwierdzają to badania jego stanu jakości, zwłaszcza jesienią i w zimie, w sezonie grzewczym.

– 8 stycznia br. stacja monitorująca w Otwocku, najbliższa naszej dzielnicy, usytuowana na terenie zalesionym, nieopodal budynków jednorodzinnych, wykazała, że zostało pobite największe dotychczas przekroczenie obowiązujących norm zanieczyszczenia powietrza na Mazowszu – poinformowała mieszkańców Falenicy Monika Daniluk z inicjatywy Warszawa Bez Smogu podczas spotkania, jakie Urząd Dzielnicy zorganizował w SP nr 124 (kolejne odbyło się trzy dni później w Radości). Z kolei badanie przy zastosowaniu przenośnego urządzenia pomiarowego wykazało na terenie szkoły przy ul. Bajkowej (tu w tym roku ma być zainstalowana stacja monitorowania) największe w Warszawie przekroczenie norm zanieczyszczenia powietrza.

Spotkania z mieszkańcami tych osiedli zorganizowano po to aby – po pierwsze – uświadomić ludziom zagrożenia i wskazać ich przyczyny, a po drugie – aby poinformować, jak można zmniejszyć zanieczyszczenie powietrza, w tym

dzięki dofinansowanej akcji zastąpienia pieców węglowych, tzw. kopciuchów, bardziej ekologicznymi piecami gazowymi.

Zagrożenie to choroby dróg oddechowych, krążenia, powodowane pyłami zawieszonymi w powietrzu. Te grubsze, oznaczane symbolem MP10, osadzają się w płucach, zmniejszając efektywność ich funkcjonowania, te mniejsze – MP2,5 – przenikają do krwi, która rozprowadza je po całym organizmie (oczywiście groźne są także uwalniane podczas spalania substancje rakotwórcze).

Skąd się biorą? Są składnikami pozostałości po spalaniu w piecach węgla, zwłaszcza tego o najgorszej jakości, ale także wszelkiego rodzaju odpadów, od kartonów przez odpady drewniane po plastikowe opakowania, a nawet opony. Powietrze zanieczyszczane jest również

W Falenicy padło wiele odpowiedzi na temat smogu, dotacji i możliwości przyłączenia się do sieci gazowej

też o zatrutowaniu powietrza zawiadomić Straż Miejską, która zyskała prawo wejścia na posesję w celu potwierdzenia podejrzenia o używanie do spalania w piecu nieodpowiedniego surowca.

Co można, a nawet trzeba zrobić, aby nie przyczynić się do powstawania zanieczyszczeń? Konieczne jest zastąpienie pieca węglowego gazowym. Jest na to czas do 2022 r., ale im wcześniej to zrobimy, tym lepiej, korzystając z tego, że taka wymiana jest dofinansowywana (szczegóły niżej).

Wawer jest dzielnicą, w której jest zamontowanych najwięcej pieców węglowych w Warszawie. Część z nich, 700, w budynkach komunalnych.

Jakie są efekty, poza informacyjnymi przekazanymi uczestnikom spotkania przez przedstawicieli PGNiG na temat budowy sieci i przyłączy gazowych?

Jak poinformował zastępca burmistrza Zdzisław Gójski, **Rada m.st. Warszawy przeznaczyła 1,5 mln zł na wymianę kotłów w zasobach komunalnych Wawra w tym roku.** W pierwszych dniach stycznia akcją tą objęto pierwszych 10 budynków. Burmistrz zapowiedział, że **do listów zawierających informacje podatkowe będą dołączone materiały na temat wymogów uchwały antysmogowej, dopłat do wymiany kotłów i do rachunków za gaz dla osób o niskich dochodach.** Zarząd Dzielnicy już interweniował w PKP PLK w sprawie zatrutowania powietrza przez budynek nastawni w Falenicy. Dziś wiadomo, że kolej wyeliminuje z użytkowania nieekologiczną kotłownię w tym obiekcie.

Andrzej Murat

Spotkanie przedstawicieli Urzędu Dzielnicy z zastępcą burmistrza Zdzisławem Gójskim, wydziału ochrony środowiska, inicjatywy Warszawa Bez Smogu oraz PGNiG w Falenicy

kurier
wawerski

Wydaje Urząd
m.st. Warszawy
dla dzielnicy Wawer

Adres redakcji: 04-713 Warszawa, ul. Żegańska 1,
I piętro, pok. 320

Redaktor naczelny: Andrzej Murat, tel. (22) 443 68 18,
501 671 005, e-mail: amurat@um.warszawa.pl

Skład: Piotr Krojce

Druk: Drukarnia RAJGRAF,

Legionowo, ul. Mazowiecka 50b

Nakład: 7 tys. egz.

ISSN 1898-4398

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega
sobie prawo do dokonywania skrótów i redagowania.

KURIER EKOLOGICZNY | PO DOFINANSOWANIE Z UMOWĄ Z PGNiG

Piec węglowy zastąp gazowym

Jeśli masz w domu stary, nieekologiczny piec węglowy, a twoja nieruchomość jest położona w pobliżu istniejącej już sieci gazowej, nie masz się co zastanawiać – przyłącz się do niej, przejdź na ekologiczne paliwo, które nie powoduje takiego zanieczyszczenia, jakie powstaje ze spalania węgla czy drewna.

W tym celu złóż wniosek do biura obsługi klientów PGNiG o określenie warunków przyłączenia do sieci gazowej. Do wniosku trzeba dołączyć plan zabudowy lub szkic sytuacyjny określający położenie obiektu (na mapie do celów informacyjnych lub w skali 1:500, 1:1000, 1:2000) z propozycją lokalizacji szafki gazowej lub kotłowni gazowej. ►

KURIER URZĘDOWY

| WYMIANA STARYCH PIECÓW NA EKOLOGICZNE

Dofinansowanie modernizacji i dopłaty do rachunków

● Mieszkańcy, którzy decydują się wymienić stary, nieekologiczny piec węglowy na gazowy mogą wystąpić o dofinansowanie tej operacji, składając wniosek do Biura Ochrony Środowiska Urzędu Miasta, mieszczącego się przy pl. Bankowym 2. Można uzyskać zwrot do 75 proc. kosztów wymiany (zakup urządzenia i montaż), ale nie więcej niż 7 tys. zł, co dotyczy osób fizycznych oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

W przypadku wykonania indywidualnego węzła ciepłego wraz z podłączeniem do miejskiej sieci ciepłowniczej maksymalna wysokość dotacji dla osób fizycznych to 10 tys. zł, a dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wynosi 20 tys. zł. Kto nie zdążył złożyć wniosku w ub.r., może to zrobić do 31 marca br. Więcej informacji na ten temat można uzyskać w BOŚ, pod tel. 22 443 25 73, 22 443 25 75, 22 443 25 76.

Władze samorządowe Warszawy poszły dalej. Stołeczni radni podjęli uchwałę w sprawie dofinansowania rachunków osób, które dokonały w 2017 r. wymiany pieca węglowego na piec gazowy, podłączyły się do miejskiej sieci ciepłowniczej ewentualnie wykonały ogrzewanie elektryczne (gdy nie ma możliwości podłączenia się do gazu lub miejskiej sieci grzewczej) lub zrobią to w 2018 r. **System dopłat do rachunków za ogrzewanie po modernizacji instalacji domowej przysługuje osobom mniej zamożnym, których dochód na osobę w rodzinie wieloosobowej nie przekracza 514 zł miesięcznie i 634 zł w przypadku osób samotnych.** Wnioski o dofinansowanie przyjmują dzielnicowe ośrodki pomocy społecznej. Miasto przeznaczyło na dofinansowanie rachunków nieco ponad milion zł. Więcej szczegółów na temat tego wsparcia można znaleźć na stronie internetowej Biura Pomocy i Projektów Społecznych, ul. Niecała 2 (nazwa projektu to „Zielone wsparcie”) i w zarządzeniu prezydenta Warszawy nr 1918 z 15 grudnia u.br.

Kolejnym krokiem jest podpisanie umowy o przyłączenie do sieci gazowej. Na zawarcie jej są 2 lata (tyle są ważne warunki przyłączenia). Umowa ta określa nakłady przyłączeniowe, wysokość opłaty przyłączeniowej, obowiązki obu stron, termin realizacji inwestycji.

Teraz czas na przygotowanie miejsca zamontowania kurka głównego, wykonanie instalacji gazowej, zamontowanie odbiorników gazu, jakimi są kuchnia, podgrzewacz wody, kocioł

FOT. AM

Jednym z zaturowaczy powietrza w Falenicy jest kolejowa nastawnia

Barwa dymu świadczy o tym czy spalany jest gaz, czy węgiel, mokre drewno lub po prostu jakieś podejrzanе odpady

FOT. AM

gazowy. Do budowy instalacji i zamontowania odbiorników trzeba mieć decyzję o pozwoleniu na budowę, wydaną przez organ administracji publicznej.

Warunkiem rozpoczęcia dostarczania paliwa gazowego jest przekazanie PGNiG zgłoszenia o gotowości instalacji do napełnienia jej paliwem. Po tym następuje zamontowanie gazomierza, napełnienie sieci i uruchomienie napełniania jej gazem.

KURIER EKOLOGICZNY

| DOFINANSOWANIE DO 40 TYS. ZŁ

Są dotacje do czystej energii

● Miasto Warszawa w trosce o czyste powietrze dofinansowuje także zakup i montaż urządzeń gwarantujących uzyskanie czystej energii.

Na zakup i montaż kolektorów słonecznych osoby fizyczne i osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą mogą dostać dopłatę do 15 tys. zł, a wspólnoty mieszkaniowe, osoby prawne oraz przedsiębiorcy – do 40 tys. zł. Na zakup i zamontowanie pompy ciepła miasto może przyznać do 40 tys. zł, a na zakup i wykonanie instalacji fotowoltaicznej do 15 tys. zł, tj. do 40 proc. poniesionych kosztów w każdym z wymienionych przypadków.

Warunkiem ubiegania się o dofinansowanie jest złożenie wniosku (do 31 marca br. na realizację inwestycji w 2018 r.) w Biurze Ochrony Środowiska (pl. Bankowy 2, tel. 22 443 25 73, 22 443 25 75, 22 443 25 76 lub 19 115) wraz z niezbędnymi dokumentami. Są to dokumentacja rzeczowa – finansowa inwestycji, oświadczenie o prawie do dysponowania nieruchomością w celu realizacji inwestycji, kopia dokumentu uprawniającego do prowadzenia prac budowlanych lub oświadczenie, że nie jest on wymagany oraz fotografia likwidowanego źródła ciepła. Druki wniosku oraz oświadczeń znajdują się na stronie www.zielona.um.warszawa.pl i w Urzędzie Dzielnicy. Po pozytywnym rozpa-

trzeniu wniosku następuje podpisanie umowy o dotację.

Na koniec inwestycji należy sporządzić i podpisać protokół odbioru i odebrać oryginał faktury lub rachunku. Jeśli zostaną wystawione z wydanym terminem płatności, uda się je rozliczyć pieniędzmi pochodzącymi z dofinansowania. Na koniec potrzebne jest wykonanie dokumentacji fotograficznej przeprowadzonej inwestycji.

Do rozliczenia jej potrzebne są kopia umowy z wykonawcą, protokół odbioru, oryginał faktury i dokumentacja fotograficzna. Dotacja jest przekazywana na wskazany przez wnioskodawcę rachunek bankowy.

Na co nie są udzielane wyżej wymienione dotacje? Na opracowanie dokumentacji, nadzór autorski i inwestorski, wymianę instalacji elektrycznej oraz wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania, ciepłej wody, wentylacji, a także na zakup i montaż urządzeń wytwarzających ciepło w przypadku gdy budynek jest zasilany ciepłem z miejskiej sieci.

Podczas spotkań z mieszkańcami Falenicy i Radości na temat smogu w Wawrze przedstawiciele PGNiG informowali, że dokumentem uprawniającym do wypłaty dofinansowania modernizacji instalacji ciepłej przez miasto jest nie zakończenie inwestycji, a sama umowa.

To pozwala sfinansować część prac z dotacji, co nie jest bez znaczenia dla mniej zarabiających.

KURIER OŚWIATOWY | NA POCZĄTEK DOPOSAŻONO SP NR 216

Mobilne pracownie komputerowe w każdej wawerskiej szkole

🔵 Szkoła Podstawowa nr 216 przy ul. Wolnej w Miedzeszynie jako pierwsza została wyposażona w mobilną pracownię komputerową. W jej ślad pójść już niebawem następne wawerskie placówki oświatowe.

Doposażenie komputerowe SP nr 216 odbyło się z udziałem burmistrza Łukasza Jeziorskiego i naczelnika wydziału informatyki Urzędu Dzielnicy Piotra Kominka, a świadkami tego wydarzenia byli uczniowie klas I – III, którzy także mają w programie zajęcia informatyczne. Jak się nie omieszkały pochwalić burmistrzowi, potrafią już kodować.

Mobilna pracownia komputerowa to specjalna szafa na kółkach z półkami na laptopy, z których każdy jest podłączony do centralnej sieci ładowania baterii. Do tej mobilnej pracowni Urząd Dzielnicy zakupił 28 laptopów marki Lenovo. SP nr 216 miała dotąd stacjonarną pracownię komputerową, zajmującą jedno całe pomieszczenie. Do dyspozycji uczniów jest w niej 27 komputerów stacjonarnych. Mobilną będzie łatwo przemieszczać z jednej sali lekcyjnej do drugiej. Uczący się informatyki korzystają też z innych urządzeń elektronicznych – 25 tabletów.

Przenośny zestaw komputerów do nauki informatyki w SPO nr 216 wzbudził duże zainteresowanie uczniów z klas I-III, bo to dla nich zakupiono laptopy

Doposażenie tej placówki to pierwszy krok w rozwoju edukacyjnej bazy informatycznej w wawerskich placówkach oświatowych. Wcześniej zyskały one bezprzewodowy internet, a nauczyciele elektroniczne dzienniki, do których dostęp na bieżąco mają rodzice śledzący postępy w nauce czynione przez dzieci.

am

Stacjonarna pracownia komputerowa sprawia, że to do niej uczniowie przenoszą się z innych sal na zajęcia

FOT. AM

KURIER URZĘDOWY | BEZPŁATNA APLIKACJA DO POBRANIA

Ostrzeżenia SMS na temat smogu

Od 1 lutego br. ostrzeżenia o wysokim poziomie zanieczyszczenia powietrza wysyłane są jedynie za pośrednictwem Warszawskiego Systemu Powiadomień (WSP). WSP to bezpłatny system informacyjny prowadzony przez Miejskie Centrum Kontaktów Warszawa 19115. Stworzony został z myślą o mieszkańcach Warszawy, aby ułatwić im codzienne życie w stolicy. Na bieżąco dostarcza informacji z różnych obszarów życia miasta. Z Warszawskiego Systemu Powiadomień można skorzystać:

- 1) subskrybując komunikaty w bezpłatnej aplikacji mobilnej Warszawa 19115,
- 2) zamawiając bezpłatne powiadomienia SMS poprzez zapisanie się na stronie internetowej.

Pobranie aplikacji oraz zamówienie powiadomień SMS możliwe jest na stronie <https://powiadomienia.um.warszawa.pl> System automatycznie przesyła ostrzeżenia niezależnie od wybranej kategorii tematycznej powiadomień.

KURIER PRZEDSZKOLNY

Rekordowa „Góra Grosza” w „Promyku”

🔵 Każdego roku w szkołach i przedszkolach w całej Polsce w listopadzie i grudniu odbywa się wielka zbiórka monet. Uczniowie i przedszkolaki przynoszą ile mogą w myśl zasady: jeden grosz znaczy niewiele, ale góra groszy to już coś.

Celem akcji jest zbieranie funduszy na pomoc dzieciom wychowującym się poza własną rodziną, w tym na tworzenie takich programów, które pozwolą dzieciom wrócić do domów, bądź tworzenia takich miejsc, które będą w miarę swoich możliwości zbliżone do domu rodzinnego i pozwolą im spokojnie dorastać.

FOT. P NR 85

Zebrać grosze to pestka, ale policzyć je, to już nie lada wyzwanie...

Najważniejszym celem, choć pośrednim, jest działanie edukacyjne – pokazanie dzieciom, jaką siłę stanowi może niewielka pomoc wielu ludzi i wspólne działanie dla dobra potrzebujących. Co roku dzieci z Przedszkola nr 84 „Promyk” biorą udział w akcji „Góra Grosza”. W ostatniej zaangażowały szczególnie swoje rodziny. Zbiórka okazała się rekordowa. Monety o nominałach od 1 grosza do 5 złotych dały łączną kwotę 328,08 zł. Organizatorem akcji w „Promyku” jest nauczycielka grupy V „Słoneczka” Grażyna Tomaszewska.

Przy okazji zbiórki można przeprowadzić z dziećmi, i robi się to, zajęcia o dobroczynności, jej znaczeniu i potrzebie takiej aktywności społecznej. Ważne jest, aby promować i pielęgnować dobroczynność wśród uczniów i przedszkolaków.

W ciągu dwóch miesięcy trwania akcji od 27 listopada 2017 r. do 2 stycznia 2018 r. dzieci obserwowały, jak rośnie „Góra Grosza” w specjalnie na tę akcję przygotowanych puszkach. Myślę, że to dobry sposób nauki oszczędzania i zasad ekonomii, tak ważny w dorosłym życiu każdego z nas.

Agata Pyrgies

KURIER INWESTYCYJNY | LIKWIDACJA SZAMBA = DOFINANSOWANIE

Wawer wciąż priorytetowy dla MPWiK

● Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji wciąż traktuje priorytetowo potrzeby infrastrukturalne Wawra.

W latach 2007 – 2016 ta miejska spółka zainwestowała 263 mln zł w budowę sieci wodociągowej w Warszawie i 624 mln zł w sieć kanalizacyjną. Z tych kwot 157 mln zł wydała na inwestycje wodociągowe – kanalizacyjne w naszej dzielnicy (więcej tylko wydatkowała w Białolek – 262 mln zł). Za te pieniądze powstało w Wawrze 98,6 km sieci wodociągowej i 98,6 km kanalizacyjnych.

Jednocześnie MPWiK poprawiła stan wody tłoczzonej do kranów mieszkańców Warszawy.

Z przeprowadzonych badań wynika, że 18 proc. warszawiaków ocenia, że jest ona bardzo dobra, a 65 proc., że dobra, co przemawia za przyłączaniem się do miejskiej sieci wodociągowej, gdyż woda z większości własnych ujęć w Wawrze nie nadaje się do wykorzystania ze względu na dużą zawartość żelaza (a więc i rdzawy kolor) oraz zanieczyszczenia bakteriami coli, które przedostają się do gleby z nieszczelnych szamb. Stosowanie

filtrów nie eliminuje wszystkich szkodliwych zanieczyszczeń, a jest kosztowne.

Plany MPWiK na lata 2018 – 2025 rysują się dla mieszkańców Wawra optymistycznie. Uwzględniają wnioski złożone przez władze dzielnicy i samych mieszkańców.

W tym czasie MPWiK zamierza wybudować w Warszawie 567 km sieci wodociągowej oraz 659,8 km kanalizacyjnych. Kosztem ok. 4 mld zł, z czego nieco ponad 1 mld zł to dofinansowanie z Unii Europejskiej.

Na wawerskie inwestycje wodociągowe spółka ta zamierza w latach 2018 – 2025 przeznaczyć 150 mln zł (najwięcej spośród dzielnic Warszawy, dla porównania na Białolekę pójdzie 80,5 mln zł), a na kanalizacyjne – 252 mln zł. Dzięki tym działaniom wawerska sieć wodociągowa powiększy się o 147 km, a kanalizacyjna o 190 km.

Największe wydatki MPWiK poniesie w latach 2019 – 2020.

WODOCIĄGI

Plany inwestycji wodociągowej w tym roku obejmują ulice, bądź ich odcinki (inwestycje kontynuowane i nowe): Wiązaną, Zagórzańską, ks. Szulczyka, Jachtową, Borówkową, Sadową, Kalinową, Strzegomską, Klimontowską, Błękitną, Gardenii, drogę dojazdową do Napoleona Bonaparte, Kajki, Zambrowską, Pazińskiego, Trawiastą, w drogach dojazdowych do I Poprzecznej, Narcyzowej, Kudowskiej, osiedla PolSPORT, Oliwkowej, Wasilkowskiej, Jagienki, Stoczniovców, Wału Miedzeszyńskiego (504, 506, 233A), Klimontowskiej 21, Motylkowej 1, Borków 46 i 51, 73, Wiązanej 17, 23/25, 28, 30/32, 34, 35, 37, 50/54, 56, 57, 58/60, 61/63, 65/67, Traktu Lubelskiego 206, 237, Zwolenńskiej 92, w ul. Chorzelskiej, Kędzierzyńskiej, Kronikarskiej, Firlutki, Bartoszyckiej, Prasowej, Patriotów (od Przewodowej do Bysławskiej), Jagienki, Halnej, Malczyckiej, Ciepelskiej, Wojtyski, Kwitnącej Akacji, Cygańskiej, Artystycznej, Sztumskiej, Panny Wodnej, Południowej, Patriotów między Wielostronną a Klimatyczną, Godlewską, Wielowiejską, Tomaszowską, Lipkowską, Czołgistów, Koszęcińską, Chylicką, Hufcową, Osterwy, Błękitną, Dychowską, Rabatową, Szparagową, Plazową, Gospodarczą, Jabłeczną, Zakładową, Motylkową, Widłaków, Śpiwną, Januszkowską, Mydlarską.

KANALIZACJA

Plany inwestycji kanalizacyjnych w tym roku obejmują ulice, bądź ich odcinki (inwestycje kontynuowane i nowe): I Poprzeczną, Filmową, Jagienki, Derkaczy, Ciepelską, Małowiejską, Gruntową, Wolną, Hiacyntową, Zabawną, Brzostowską, Dmuchawcową, Porębskiej, Arniki, Poprawną, Zabielską, Nasturcjową, Wojsławicką, Papierową, Cedzyńską, Szumną, Kresową, Mokrzecką, Edisona, Kościuszkowców, Bylicową, Rogatkową, Paprociową, Bławatków, Łabędzią, Ezopą, Żeglarską, Izbicką, Czołgistów, Serdeczną, Zimową, Jontka, Kocką, Mydlarską, Jankowskiego, Sumaków, Roli, Paczkowską, Murarską, Gajową, Pomiechowską, Osadniczą, Kwizyńską, Chorzowską, Mrówczą, Dychowską, Plazową, Leśniczówką, Białoborską, Borków, Wawrzynową, Sporyszową, Pokrzywową, Wiązaną, Wąbrzeską, Spadową, Widłaków, Garncarską, Wielowiejską, w drogach dojazdowych do Kłodzkiej 24B, Popradzkiej 15/17, Rogatkowej, Sępczowej 78, 101, 85/87, 100/102, Poprawnej, Wału Miedzeszyńskiego 506/508, Stoczniovców 2E, Mrówczej 37/39, 61/77, Klimontowskiej 17, Borków, Motylkowej, Traktu Lubelskiego, Wiązanej,

KURIER EKOLOGICZNY | WYMIANA STARYCH KOTŁÓW, PIECÓW I KOMINKÓW STAJE SIĘ KONIECZNA

Bądźmy aktywni w walce ze smogiem

● Władze dzielnicy Wawer m.st. Warszawy od lat podejmują działania zmierzające do efektywnej poprawy jakości powietrza, m.in. poprzez dążenie do wyeliminowania źródeł ciepła opalanych węglem, będących jedną z głównych przyczyn emisji spalin szkodliwych dla zdrowia i życia mieszkańców.

24 października 2017 r. Sejmik Województwa Mazowieckiego przyjął uchwałę antysmogową dla Mazowsza. Jest to regulacja prawna, która ma nam zapewnić odczuwalną poprawę jakości powietrza. Uchwała ta wprowadza na obszarze województwa mazowieckiego ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Ważne terminy, wynikające z tej uchwały, które jako mieszkańcy Mazowsza musimy znać to:

- **od 11 listopada 2017 r. można montować** tylko kotły, piece i kominki spełniające normy emisyjne zgodne z wymogami norm, wynikającymi z treści rozporządzenia Komisji UE,
- **do końca 2022 r. trzeba wymienić** wszystkie

kotły, piece na węgiel i drewno niespełniające wymogów 3., 4. i 5. klasy emisyjności,

- **do końca 2022 r. trzeba wymienić** kominki na spełniające normę wynikającą z treści rozporządzenia Komisji UE lub zainstalować urządzenie ograniczające emisję pyłu,
- **do końca 2027 r. trzeba wymienić** piece na węgiel lub drewno 3. lub 4. klasy emisyjności,
- **od lipca 2018 r. nie wolno będzie spalać** w kotłach, piecach i kominkach zawilgoconego drewna o wilgotności ponad 20% (drewno musi być sezonowane co najmniej 2 lata), drobnego mialu węglowego, węgla brunatnego, mułów i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem.

Należy pamiętać, że przestrzeganie przepisów wprowadzonych tą uchwałą będzie kontrolowane zarówno w zakresie posiadanych urządzeń grzewczych jak i stosowanych rodzajów paliw.

Nowe regulacje prawne dotyczą również zasobów Urzędu Dzielnicy, dlatego podjęliśmy już szereg działań mających na celu modernizację kotłowni w budynkach komunalnych.

W trosce o zdrowie naszych mieszkańców gorąco zachęcam do unowocześnienia źródeł ciepła, informowania sąsiadów i bliskich o wprowadzonych zakazach, zwracanie uwagi i zgłaszanie do Straży Miejskiej m.st. Warszawy wszelkich nieprawidłowości związanych ze spalaniem odpadów, które są, co do zasady, zakazane i bardzo szkodliwe.

Pamiętajmy, że troska o jakość powietrza to nasza wspólna sprawa.

Lukasz Jeziorski,
burmistrz dzielnicy Wawer

KURIER REKREACYJNY | ZDEMONTOWANE SCHODY, STRZELANIE DO MAPY

Wandale dewastują nam Romantyczną Plażę

W drugim roku funkcjonowania Romantyczna Plaża na przedłużeniu ul. Rychnowskiej zyskała opinię miejsca, w którym można dobrze i atrakcyjnie wypocząć. Po zamknięciu ubiegłorocznego sezonu okazało się jednak, że odwiedzają ją wandale.

Oto ktoś strzelał, ostrą amunicją z broni palnej do mapy Wawra! Świadczą o tym trzy prze-strzeliny. Co by się stało, gdyby w tym czasie ktoś przebywał na plaży, lepiej nie myśleć. Komuś nie spodobał się drewniany stateczek „zakotwiczony” na piasku, bo wyrwano z niego deskę. Na szczęście tylko jedną. Przetoczono w inne miejsca pnie drzew, będące elementa-

mi małej architektury plaży. Być może przez zmotoryzowanych, którzy poryli plażę oponami swoich terenowych samochodów. I kolejny akt wandalizmu: zerwane stopnie schodów ułatwiających schodzenie z górnego tarasu na niższy. Usunięto je dość precyzyjnie, nie jest wykluczone, że trafiły do jakiegoś przydomowego ogrodu.

Piasek na plaży poryty przez terenowe samochody

To nie pierwsze przypadki wandalizmu, wcześniej drewniane pnie drzew ładowały w ognisku, zrywano też żerdzie z ogrodzenia parkingu.

W tym roku zaplanowano dalsze doposażanie Romantycznej Plaży, aby była jeszcze bardziej atrakcyjna dla cywilizowanych gości. Jeśli nie postawi się tamy wandalizmowi, straty mogą być większe, a dalsze inwestowanie w to uroczne miejsce bezcelowe.

Jeśli jesteś świadkiem wandalizmu, zrób sprawcom w dyskretny sposób zdjęcie, zapisz numer samochodu i poinformuj o tym Straż Miejską, policję lub skontaktuj się z Urzędem Dzielnicy przez wawewr.wks.@um.warszawa.pl

Uszkodzony drewniany stateczek służący najmłodszym do zabawy

Drewniane stopnie schodów zmieniły właściciela

KURIER SPOŁECZNY | ZAANGAŻOWANIE MA ZNACZENIE

Finał akcji #napiszświatodnowa

Wawerskie Centrum Kultury w grudniu: w zamkniętej płóciennymi ścianami przestrzeni posadzka wytapetowana kartkami z nazwami krajów, w których trwają konflikty zbrojne. Na wysokich słupach wisały kartki z przepisnymi wierszami, czterema znanymi protest songami. Całości dopełniały zdjęcia z miejsc, w których wciąż trwa wojna.

Kto wchodził do budynku, musiał tędy przejść. Jedni zatrzymywali się refleksyjnie, inni bieгли dalej. Tak wyglądał finał akcji społecznej #napiszświatodnowa, zorganizowanej przez SP nr 140 i koordynowanej przez Jagodę Wypyszyńską – Cieszkowską i Monikę Rokicką.

Szymon, wolontariusz oprowadzający po wystawie, powiedział mi, że impulsem do działania był raport Instytut Badania Konfliktów (HIIK) w Heidelbergu, według którego w 2016 r. na świecie toczyło się 226 konfliktów zbrojnych. Sama akcja polegała na zachęcaniu ludzi do przepisywania czterech utworów literackich – znanych protest songów. Żeby pokazać, że nasze zaangażowanie ma znaczenie, że to od nas zależy, jaki będzie świat wokół.

– Chcieliśmy pokazać, że nawet drobne działanie, jakim jest piękne przepisanie utworu, ma wartość. Kaligrafując wiersz

poświęcamy uwagę treści i formie, a efekt naszej pracy może być impulsem dla drugiego człowieka. Dlatego też dużą część przepisanych wierszy nasi wolontariusze rozdali przechodniom na ulicach Wawra – mówi Monika Rokicka.

Akcja miała być skierowana wyłącznie do mieszkańców Wawra, ale szybko okazało się, że większe zainteresowanie budzi poza nią. Jej wartość dostrzegli ludzie z różnych zakątków Polski. Do organizatorek zaczęły docierać paczki z ręcznie przepisnymi utworami, zgłaszały się instytucje kultury, szkoły, lokalni animatorzy.

Akcja #napiszświatodnowa była tylko fragmentem większej całości – projektu partnerskiego pt. „Napisz świat od nowa” Fundacji Sztuka Kaligrafii z Krakowa i SP nr 140. Projekt był finansowany ze środków WCK w ramach konkursu dla organizacji pozarządowych. W jego ramach od października do grudnia odbyło się 12 warsztatów kaligraficznych oraz 12 społecznych, w których łącznie wzięły udział 374 osoby. Akcja #napiszświatodnowa objęła swoim zasięgiem ok. 700 osób (przepisujących wiersze, wolontariuszy, widzów instalacji).

Wiktor, uczestnik warsztatów literacko – społecznych dla szkół, tak zrecenzował udział w projekcie: – Na początku myślałem, jak taki ktoś jak ja może zapobiec konfliktowi w Syrii? Ale po zajęciach zrozumiałem, że wszystko zaczyna się w nas. Może nie powstrzymam bombardowań na drugim końcu świata, ale mogę przygotować „Szlachetną paczkę”, pomóc koledze z Kazachstanu, albo przepisać ten wiersz. Bo to nie chodzi o wielkie czyny, tylko o to, by nam się chciało.

Ida Szwemberg

FOT. SP NR 140

KURIER INWESTYCYJNY | PODWAŻAJĄ CELOWOŚĆ BUDOWY NOWEGO PRZEDSZKOLA

Z troski o finanse publiczne czy swoje?

🕒 Urząd Dzielnicy zaplanował budowę nowego przedszkola publicznego, są na to odpowiednie środki. Ta nowa inwestycja oświatowa nie podoba się właścicielkom prywatnej placówki przedszkolnej.

W trosce (szczerzej?) o finanse publiczne, twierdzą, że są ważniejsze potrzeby w dzielnicy. Ich zdaniem budowa nowej placówki przy Trakcie Lubelskim naprzeciw ul. Dzielnicowej jest zbędna, wszak w tym rejonie są przedszkola prywatne. Zarzucają Zarządowi Dzielnicy, że przed podjęciem decyzji nie przeprowadził konsultacji. Sprawa trafiła pod obrady komisji oświaty, kultury i sportu.

– Na tym terenie, a chodzi o osiedla Wawer, Sadul i część Zerzenia, zamieszkiwanym przez kilka tysięcy osób, gdzie ok. 900 dzieci trzeba było ulokować w przedszkolnych oddziałach w szkołach, nie ma publicznego przedszkola. Rodzice muszą się starać o miejsca dla dzieci w placówkach w Międzyzlesiu, Lesie. A zapotrzebowanie na nowe miejsca w przedszkolach publicznych

jest duże, obowiązkiem przedszkolnym objęte są dzieci już od 3. roku życia – wyjaśniał radnym sytuację burmistrz Łukasz Jeziorski.

I przypomniał, że władze Wawra zwróciły się do prywatnych przedszkoli, aby przyjęły, w zamian za naturalnie przysługującą im dotację (ponad 700 zł miesięcznie), dzieci, dla których początkowo brakowało miejsc w placówkach publicznych. – Zainteresowanie tą propozycją było zerowe – nie krył rozczarowania burmistrz.

Jak wynika z prognoz demograficznych, zapotrzebowanie na nowe miejsca przedszkolne na tym obszarze dzielnicy będzie w najbliższych latach rosnąć. Wytypowane miejsce pod nową inwestycję oświatowo-edukacyjną jest ze wszech miar optymalne. Położone w rejonie, gdzie nie ma placówki

publicznej, a jedynie cztery prywatne. Jest dobrze zlokalizowana działka należąca do miasta, obok Traktu Lubelski – ulica z komunikacją miejską, co ma znaczenie dla rodziców nieposiadających samochodów, są wszystkie potrzebne media. Trzeba się liczyć z tym, że w pobliżu, w rejonie ul. Klimontowskiej, trwa budowa nowych budynków wielorodzinnych. A utrzymywanie oddziałów przedszkolnych w szkołach, w których nauka jest dwuzmianowa, jest bezsensowne, nie służy jakości nauczania.

Burmistrz uważa, że obawy właścicieli prywatnego przedszkola, że placówka przy Trakcie Lubelskim będzie dla nich zabójczą konkurencją są bezpodstawne. – Rodzice o niższych dochodach nie posłą dzieci do prywatnych przedszkoli, bo na czesne w wysokości 500 – 900 zł miesięcznie ich po prostu nie stać.

Komisja uznała, że lokalizacja nowego przedszkola przy ul. Trakcie Lubelskim jest uzasadniona społecznie i ekonomicznie.

am

KURIER KULTURALNY | ARTUR BARCIŚ NA WAWERSKIEJ SCENIE

Szoł kanalarza i wicepremiera w jednym

🕒 ABS to skrót występu pracownika miejskich kanałów, sekretarza gminy i wicepremiera w jednym na scenie Wawerskiego Centrum Kultury. Przy pełnej widowni. Z burzą oklasków.

A to Artur, B to Barciś, a S to Show. Występ na wesoło, pełen żartów, dykteryjek, anegdot – opartych jednak na faktach z życia tego aktora. Co tu mówić – charakterystycznego.

W szkole był najmniejszy więc nie miał łatwego życia, wszyscy patrzyli na niego z góry. Zrewanżował się wyższym kolegom, gdy zaczął, po wygraniu ogólnopolskiego konkursu recytatorskiego, występować na szkolnej scenie. Wtedy on, z nieskrywaną satysfakcją, patrzył na nich z jej wysokości.

Zamarzyły mu się studia aktorskie, bo marzyć każdy może. Jak się dowiedział, w krakowskiej szkole aktorskiej przyjmowano kandyda-

tów o wzroście powyżej 175 cm. Przy swoich 162 cm nie miałby szans. Do warszawskiej dostawali się tylko warszawiacy – przynajmniej taka panowała opinia. Pozostawała Łódź, gdzie – podobno – przyjmowano nietypowych. I do niej się dostał, z drugim wynikiem na egzaminach. – Pomogły mi w tym trochę punkty za pochodzenie – przyznał wawerskiej publiczności.

Gdy, jako jedyny z roku, nie dostał angażu do żadnego teatru w kraju, uznał, że musi wziąć sprawy w swoje ręce. – Postanowiłem zawalczyć o pracę w Warszawie. Na mapie pinezkami zaznaczyłem siedziby stołecznych teatrów i ruszyłem za pracę.

Zaczął od Teatru na Targówku. Dyrektor na koniec spotkania powiedział: zadzwonimy do pana. Artur Barciś jeszcze wtedy nie wiedział, co to w praktyce oznacza. Gdy był już przy drzwiach, oprzytomniał. – Ale panie dyrek-

Kto przyszedł na ten występ, nie żałował spędzonego czasu w WCK FOT. AM

torze, ja nie mam telefonu. – Zadzwonimy do akademika. – A jak na przykład podpity portier mnie nie zawoła do aparatu? – Wysłamy telegram.

Odwiódził następnie Teatr Powszechny, by dowiedzieć się, że dyrektor Zygmunt Hübner nie przyjmuje. Skierował więc swe kroki do Ateneum, ale tu tłum napierający na drzwi nie chciał go wpuścić do środka, bo nie uwierzył, że on nie po bilet, a po pracę. Wrócił do Łodzi, do akademika. Po kilku dniach przyszedł telegram: proszę przyjechać podpisać umowę o pracę. – Wziąłem go do ręki i z satysfakcją pokazywałem każdemu, kogo napotkałem – mówił.

I tak oto z absolwenta łódzkiej filmówki o nikczemnym wzroście narodził się Tadzik kanalarz w „Miodowych latach”, Czerepach sekretarz gminy w Wilkowyjach, wicepremier w „Ranczo”.

Przed wawerską widownią sypał kawałami, śpiewał, uczył ją wymawiania zbitek trudnych do szybkiego wymówienia słów, takich jak treść, Sierpc, sierść, wyjaśniał, co to są teatralne „sypki” czyli niespodziewane sytuacje – wpadki sceniczne. Jednym słowem dał szoła. A towarzyszył mu zespół muzyczny z Gorzowa Wielkopolskiego.

Andrzej Murat

Artur Barciś śpiewał, żartował, rozśmieszał

FOT. AM

KURIER OŚWIATOWY | X WAWERSKIE FORUM EDUKACYJNE W SP 216

Jak wspierać uczniów w zdobywaniu wiedzy

W Szkole Podstawowej nr 216 odbyło się X Wawerskie Forum Edukacyjne. Jego organizatorem była Anna Wiśniewska – wicedyrektor szkoły. Temat przewodni brzmiał „Jak wspierać dzieci w zdobywaniu wiedzy i rozwijaniu zainteresowań? – dobre praktyki w pracy z dziećmi młodszymi”.

Adresatami Forum byli nauczyciele klas I-III, oddziałów przedszkolnych, świetlic szkolnych i pedagodzy specjaliści z warszawskich placówek oświatowych.

Część wspólną dla wszystkich uczestników poprowadziła organizatorka przedsięwzięcia, wspominając poprzednie lata i wspólne spotkania. Później zaproszono nauczycieli do wzięcia udziału w jednym z proponowanych warsztatów metodycznych.

Grażyna Duszyńska poprowadziła zajęcia pt. „Literatura motorem do pobudzania wyobraźni dzieci”. Kolejne warsztaty były poświęcone tańcom z różnych stron świata, przybliżone przez Ewę Kosiorek. W czasie zajęć „Eko plastyka” Elizy Trze-

FOT. SP NR 216

pizur powstały małe dzieła sztuki z papierowych talerzy. Zajęcia zaproponowane przez Elżbietę Konopacką to „Zgrany uczeń i przedszkolak – zabawy stymulujące rozwój sensomotoryczny”.

Były też zajęcia matematyczne. Eugenia Mathea zajęła się „Starymi i nowymi pomysłami na rozwijanie wyobraźni geometrycznej dzieci”, a Katarzyna Pilczuk-Pawłowska przekonywała nauczycieli, iż „Nie taki diabeł straszny czyli matematyka w lekkostrawnej formie”. Warsztaty pt. „Gry na każdą okazję – uczymy się bawiąc” poprowadziła Małgorzata Korchowiec, a Katarzyna Matyjaszek – warsztaty „Gry i zabawy ruchowe poza salą gimnastyczną – rozwijanie zainteresowań i pasji sportowych dzieci.”

W X Wawerskim Forum Edukacyjnym uczestniczyło 95 nauczycieli z warszawskich przedszkoli i szkół podstawowych. Jego uczestnicy wysoko ocenili organizację całego przedsięwzięcia oraz możliwość wymiany doświadczeń z innymi uczestnikami.

AW

KURIER REKREACYJNY | JAK ZWYKLE BYŁA ATRAKCYJNIEJSZA NIŻ SIEDZENIE W DOMU

„Zima w mieście” miała wzięcie

Kilkaset dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjalnych skorzystało z okazji i wzięło aktywny udział w tegorocznej dzielnicowej akcji pełnej atrakcji – „Zimie w mieście”.

Zaangażowanych w nią było osiem szkół podstawowych, filie Wawerskiego Centrum Kultury, dzielnicowy Ośrodek Sportu i Rekreacji. Każdego dnia między 15 a 26 stycznia można było zaobserwować na terenie Wawra grupy dzieci, które wraz z opiekunami wyruszały spacerem do najbliższej filii WCK lub na przystanki komunikacji miejskiej – gdy jechały do muzeów, placówek kulturalnych, sal zabaw w innych dzielnicach Warszawy.

„Kurier” towarzyszył niektórym z nich. Uczestników zorganizowanych ferii zimowych w SP nr 128 zastaliśmy w filii Anin WCK. Ulokowani przy długim stole pracowni ceramicznej z zapałem rozwałkowali kawałki gliny na cieńsze placki i wycinali z nich, pod czujnym okiem instruktorki Bogumiły Klaudel-Rezler, gwiazdki, renifery. – *Będziecie je mogli – mówiła – zabrać do domu, tylko ostrożnie, bo jeszcze są plastyczne. Dopiero po kilku dniach*

się utwardzą, a wtedy będziecie je mogli pomalować farbami, najlepiej akrylowymi, a następnie lakierem bezbarwnym. Na pamiątkę.

Gdy jedni bawili się twórczo w rzeźbiarzy, z innej sali dobiegała muzyka i śpiew. Tu odbywały się zajęcia muzyczne. Włodzimierz Demianiuk zachęcił dzieci do śpiewania kołęd. – *Bo to już ostatnia ku temu okazja – przekonywał.*

W Aninie wolny od zajęć lekcyjnych czas spędzały także dzieci zapisane na zajęcia indywidualnie. Jedną z dziewczynek tworzyła laurkę na Dzień Babci i Dziadka – kolorowe kwiaty wazonie, pod fachowym okiem Wiesławy Zborowskiej.

Dzieci z zadowoleniem wspominały niedawny pobyt na basenie wawerskiego OSiR oraz na lodowisku, w tym przypadku pełnym ruchu na świeżym, lekko mroźnym powietrzu.

W Wawerskim Centrum Kultury największym powodzeniem u uczestników akcji cieszyły się zajęcia z robotyki. Poznawali podczas nich podstawy mechaniki, logiki, programowania robotów, rozwijali swoje zdolności manualne, uczyli się pracy grupowej, a wszystko to składało się na dobrą zabawę. – *Robotyka – jak się przekonaaliśmy – stała się dla młodych ludzi niezwykle atrakcyjna. Podczas przyszłych*

Zajęcia plastyczne w filii Anin WCK

feryjnych akcji postaramy się, aby było jej w naszej ofercie jeszcze więcej – zapewniła dyrektor Barbara Karniewska.

W filii Zastów WCK towarzyszyliśmy 15-osobowej grupie z zajęć organizowanych przez SP nr 140. Tu z zapałem dzieci wycinały maski lisów, sów, jeleni, wilków, a następnie je kolorowały według własnego uznania. – *Na koniec je zalóżą i odegrają na scenie wymyślone przez siebie role* – wyjaśniły cel tych zajęć kierownik filii Liliana Owies i Olga Grądzka. Trzeba przyznać, że dziewczynkom te manualne robotki wychodziły lepiej, były staranniejsze i szybsze od rozbrykanych chłopców. Grupie towarzyszyła opiekunka Diana Domżała i znajomy „Kuriera” z poprzednich akcji feryjnych Michał Kawęcki, absolwent SP nr 140, który chętnie pomaga w takich przypadkach szkole.

Na pytanie czy nie lepiej byłoby podczas ferii posiedzieć w domu przy komputerze czy smartfonie, Natalka, Julia, Zosia i Marysia zgodnie i stanowczo odpowiedziały: nie. A to dlatego, że w grupie różnej, wesoło i ciekawiej. Były w sali zabaw, obejrzały sceniczną „Wiślaną opowieść” ze śmiesznym potworem wykonanym ze śmieci, uczestniczyły w muzycznym spektaklu w DK Służewiec, w planie miały wyjście do kina.

am

Wycięte i pokolorowane maski przyozdobiły głowy uczestników zajęć w filii Zastów WCK

FOT. AM